

Per e-mail verstuurd

Ministerie van Financiën
Directeur Financiële Markten de heer J.H. Smits
Postbus 20201
2500EE 'S-GRAVENHAGE

Datum	13 mei 2025
Ons kenmerk	MaJc-25052253
Pagina	1 van 5
Betreft	Consultatiedocument Regulering in de Wft van private lease zonder optie of verplichting tot koop

Geachte heer Heinen,

De Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) is positief over de Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet (hierna: **Implementatiewet**) en wil in deze consultatiereactie haar steun uitspreken voor deze wet. De Implementatiewet betreft de implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2225 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten (hierna: **CCD2**) in de Nederlandse wetgeving. De AFM is van mening dat de regulering van ‘koop nu, betaal later’-diensten leidt tot een betere bescherming van consumenten van deze veelvoorkomende producten. Dit geldt ook voor de regulering van kaarten met uitgestelde debitering, krediet in de vorm van een geoorloofde debetstand waarbij de consument binnen een maand moet aflossen en huur- of leaseovereenkomsten met een optie tot koop van het object. Daarnaast vindt de AFM het een verbetering dat de nieuwe wetgeving aandacht besteedt aan het omgaan met consumenten met betalingsproblemen via verplichtingen op het gebied van vroegtijdige signalering en doorverwijzing naar schuldadviesdiensten.

De AFM wil ook haar steun uitspreken voor een aantal keuzes die op nationaal niveau zijn gemaakt op basis van lidstaatopties of beleidsruimte die de richtlijn biedt. In het licht van het voorkomen van onnodige regeldruk is de AFM voorstander van de vrijstelling van de vergunning- of registratieplicht voor micro-, kleine en middelgrote bemiddelaars die als nevenactiviteit in ‘koop nu, betaal later’-diensten bemiddelen. Om dezelfde reden steunt de AFM ook de keuze om enkel een licht registratieregime in te voeren voor grote ondernemingen die bemiddelen in ‘koop nu, betaal later’-diensten. Verder kan de AFM zich vinden in de keuze in de Implementatiewet om ‘koop nu, betaal later’-diensten aangeboden door platforms en kaarten met uitgestelde debitering onder de reikwijdte van de Wet op het financieel toezicht (**Wft**) brengt. Dit is naar de mening van de AFM nodig om een gelijk speelveld te behouden tussen de aanbieders van deze vormen van krediet. Daarnaast is dit wenselijk vanuit het oogpunt van consumentenbescherming gezien de aard van deze producten en de populariteit daarvan onder consumenten. De AFM wil hierbij een aandachtspunt aanstippen met betrekking tot de vrijstelling voor mkb-ondernemingen die uitstel van betaling aanbieden. De CCD2 – en daarmee de Implementatiewet – stelt bepaalde overeenkomsten inzake uitstel van betaling van mkb-ondernemingen vrij van de toepassing van Wft en het AFM-toezicht daarop,

Datum	13 mei 2025
Ons kenmerk	MaJc-25052253
Pagina	2 van 5

zelfs in het geval van factoring (de verkoop van deze overeenkomsten aan een derde). Dit betekent dat partijen die dergelijke overeenkomsten opkopen ook niet onder de Wft vallen. Omdat deze overeenkomsten buiten de nieuwe wetgeving vallen, ontstaat er ruimte voor de opkomst of uitbreiding van marktpraktijken die ontkomen aan de nieuwe gedragsregels en het AFM-toezicht. Dit kan een risico vormen voor het bevorderen van een gelijk speelveld en consumentenbescherming.

Reactie op de consultatievragen over de regulering in de Wft van private lease zonder optie of verplichting tot koop

Vraag 1: Vindt u het wenselijk of noodzakelijk dat huurovereenkomsten (operational lease) onder voorwaarden onder de werking van de Wft komen te vallen? Welke argumenten ondersteunen u in uw standpunt?

De AFM is van mening dat het, mede in het kader van een gelijk speelveld, noodzakelijk is om private lease zonder optie of verplichting tot koop onder de werking van de Wft te brengen. Dit moet gelden in gevallen waarin de gevolgen en risico's voor de financiële positie van de consument gelijk zijn aan die van reeds gereguleerd consumptief krediet, en van huur- of leaseovereenkomsten met optie tot koop van het object, die de Implementatiewet onder de Wft brengt.

In 2020 heeft de AFM in haar wetgevingsbrief¹ bepleit over te gaan tot wettelijke regulering van en toezicht op private leaseovereenkomsten. Ondanks de Nederlandse inzet voor de regulering van private leaseovereenkomsten tijdens de Europese onderhandelingen over de herziene richtlijn, zoals verwoord in het consultatiedocument, valt enkel private lease met een optie of verplichting tot koop onder de CCD2. Met deze benadering wordt de focus op de overdracht van het eigendom gelegd. Hiermee wordt voorbijgegaan aan de impact en risico's van substantiële, langlopende financiële verplichtingen waar een consument, bijvoorbeeld door een opzegvergoeding, niet zonder meer vanaf kan. Hierdoor heeft een deel van het aanbod van private lease zonder optie of verplichting tot koop vergelijkbare eigenschappen als gereguleerd (goederen)krediet.

Ondanks de vooruitgang die is geboekt door middel van zelfregulering via het Keurmerk Private lease, biedt deze vorm van regulering niet dezelfde waarborgen. Zo is maar een deel van de private leasemarkt hierbij aangesloten, kent het geen vorm van objectief en onafhankelijk toezicht en wordt niet hetzelfde beschermingsniveau geboden als het wettelijk kader voor consumptief krediet beoogt. Daarbij is bijvoorbeeld relevant dat na de aanscherping in 2021 de Leennormenmethodiek consumptief krediet van de Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN)² – die door aanbieders van krediet wordt gehanteerd – niet meer één op één wordt gevolgd door het Keurmerk Private Lease. De AFM

¹ [Bijlage 3. Wetgevingsbrief AFM 2020 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl.](#)

² [Normen voor verantwoorde kredietverlening.](#)

Datum	13 mei 2025
Ons kenmerk	MaJc-25052253
Pagina	3 van 5

beschouwt deze methodiek als een minimale invulling van de open norm voor verantwoorde kredietverstrekking en daaraan wordt door de private leasemarkt nu niet voldaan. Los daarvan is de vrijwillige aansluiting bij het Centraal Krediet Informatiesysteem (**CKI**) van het BKR een essentieel onderdeel van deze zelfregulering. Zoals het consultatiedocument aangeeft, is de huidige vrijwillige deelname van private leasemaatschappijen aan het BKR mogelijk in strijd met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (**AVG**). Een dergelijke deelname lijkt namelijk niet in lijn met de noodzakelijkheid van gegevensverwerking zoals vereist door de AVG. Als private lease zonder optie of verplichting tot koop niet onder het toepassingsgebied van de Wft wordt gebracht, kunnen aanbieders van dit product hun aansluiting bij het BKR verliezen. De AFM onderstreept het standpunt uit het consultatiedocument dat dit een belangrijke reden is om private lease zonder optie of verplichting tot koop onder de werking van de Wft te brengen.

Vraag 1. a: Zo ja, welke Wft-normen zouden volgens u van specifieke meerwaarde zijn?

Als private lease onder de werking van de Wft wordt gebracht, stelt de AFM voor om aanbieders van en bemiddelaars in private lease zonder optie of verplichting tot koop onder hetzelfde wettelijke kader te brengen als aanbieders van en bemiddelaars in krediet. In ieder geval op de punten zoals die hieronder zijn uitgewerkt. Dit creëert een gelijk speelveld tussen aanbieders van en bemiddelaars in gereguleerd goederenkrediet en huur- of leaseovereenkomsten met optie tot koop van het object, en draagt bij aan de bescherming van gebruikers van deze producten, die in de praktijk een vergelijkbare economische functie vervullen. Dat betekent dat aanbieders van private lease zonder optie of verplichting tot koop onder het vergunningstelsel komen te vallen,³ maar ook dat de verschillende gedragsregels op hen van toepassing zijn.

Ten eerste kan worden gedacht aan bepaalde regels met betrekking tot reclame en het verstrekken van precontractuele informatie, die de prijstransparantie op deze markt kunnen bevorderen.⁴ De totale kosten van private lease zonder optie of verplichting tot koop worden over het algemeen teruggebracht tot een niet nader gespecificeerd maandelijks bedrag. Hierdoor weet de consument niet welk deel van de prijs betrekking heeft op de financiering van het product en welk deel op aanvullende diensten. Dit maakt het voor consumenten moeilijk om dit product te vergelijken met substituten zoals gereguleerd goederenkrediet en huur- of leaseovereenkomsten met optie tot koop van het object. Regels voor transparante informatieverstrekking bevorderen het tegengaan van prijsonzekerheid.

Ten tweede is de AFM voorstander van de toepassing van een kostenplafond. In het geval van consumptief krediet is de maximale vergoeding wettelijk beperkt tot 14% op jaarbasis.⁵ Daarnaast zijn er grenzen aan de

³ Art. 2:60 Wft.

⁴ Bijvoorbeeld art. 4:19 Wft, art. 53, zevende lid, BGfo en art. 53, negende lid, BGfo.

⁵ Art. 4:35 Wft jo. art. 115a BGfo.

Datum	13 mei 2025
Ons kenmerk	MaJc-25052253
Pagina	4 van 5

kosten die aanbieders van consumptief krediet in rekening mogen brengen bij betalingsachterstanden.⁶ Zelfs als dit exacte kostenplafond niet wordt toegepast op private lease zonder optie of verplichting tot koop, is het verstandig om te overwegen een ander, passend kostenplafond in te voeren. Dit draagt bij aan het behoud van een gelijk speelveld en gaat bestaande excessen tegen.

Ten derde stellen wij voor om de open norm voor verantwoorde kredietverstrekking toe te passen op aanbieders van private lease zonder optie of verplichting tot koop.⁷ Zoals uitgelegd in reactie op vraag 1, volgt het Keurmerk Private Lease niet meer één-op-één de methodiek die als basis dient voor de minimale invulling van deze open norm, wat het gelijke speelveld verstoort en kan leiden tot overkreditering bij consumenten.

Ten vierde is het cruciaal om een wettelijke verplichting in te voeren tot BKR- raadpleging en -registratie voor private lease zonder optie of verplichting tot koop.⁸ Deze verplichting is nodig om het risico op overkreditering te verkleinen. Bij private lease zonder optie of verplichting tot koop kan er sprake zijn van een substantiële en langdurige financiële verplichting. Als er geen BKR-raadpleging en -registratie plaatsvindt, is het risico dat private lease zonder optie of verplichting tot koop bijdraagt aan problematische schulden reëel.

Tot slot is het, met het oog op het voorkomen en aanpakken van schuldenproblematiek, van belang om verplichtingen ten aanzien van achterstandsbeheer in te voeren. Het gaat hierbij om maatregelen voor de vroegtijdige signalering van schulden, doorverwijzing naar schuldhulpverlening en het treffen van respijtmateregelen die rekening houden met de persoonlijke omstandigheden van de klant.⁹

Vraag 2: Indien operational lease wordt gereguleerd, onder welke voorwaarden zou operational lease dan onder het toepassingsgebied van de Wft moeten komen te vallen? Ondersteunt u de hierboven onder III voorgestelde voorwaarden of meent u dat een andere voorwaarden beter zijn?

De AFM is voorstander van een duidelijke afbakening van de vormen van private leaseovereenkomsten die worden gereguleerd. Om onevenredige regel- en toezichtdruk te voorkomen, vindt de AFM het belangrijk dat deze afbakening risicogestuurd is. Hierin moeten elementen worden opgenomen als looptijd, maandlast of totale waarde en drempels voor vroegtijdige beëindiging van de overeenkomst. Deze elementen komen terug in het consultatiedocument.¹⁰ Daarom steunt de AFM het voorstel in het consultatiedocument.

⁶ Art. 7:76 BW jo. art. 11 Besluit Kredietvergoeding.

⁷ Art. 4:34 Wft.

⁸ Art. 114 BGfo.

⁹ Art. 4:35a en 4:35b Wft zoals geïntroduceerd in Implementatiewet richtlijn kredietsevicers en kredietkopers en Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet.

¹⁰ Het consultatie document stelt voor om private leaseovereenkomsten te reguleren in de Wft mits een dergelijke overeenkomst: a) is aangegaan voor een periode van zes maanden of meer; en b) een totale contractwaarde

Datum 13 mei 2025
Ons kenmerk MaJc-25052253
Pagina 5 van 5

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

A blue ink signature of J.R. Heuvelman, consisting of stylized, flowing letters.

J.R. Heuvelman
Bestuurslid

A blue ink signature of N.M. Aartsen, featuring a prominent vertical stroke and a horizontal crossbar.

N.M. Aartsen
Hoofd
Lenen, Sparen en Retailbeleggen